

Pelastustoimen palvelujärjestelmä ja palvelut

Pelastusylijohtaja Kimmo Kohvakka 11.6.2026
Parlamentaarinen hyvinvointialueiden tulevaisuustyön
työryhmä

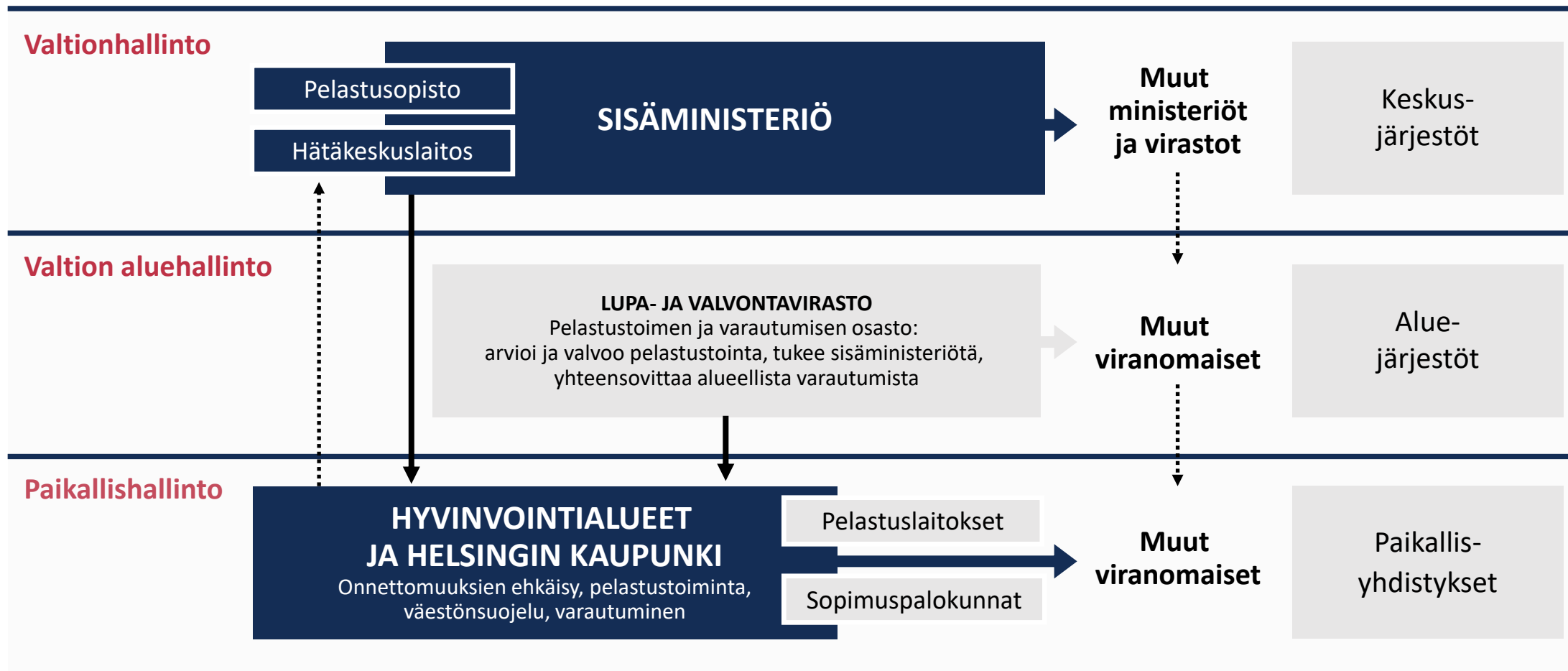
Pelastustoimi on keskeinen turvallisuudesta vastaava viranomainen

- Pelastustoimen palveluilla sekä toiminnoilla suojataan siviiliväestöä sekä turvataan osaltaan kriittisen infrastruktuurin ja huoltovarmuuden toimintaedellytyksiä.
- Pelastustoimen tehtäväkenttä kattaa onnettomuuksien ennaltaehkäisyä ja pelastustoiminnan aina siviiliväestön suojeluun aseellisen hyökkäyksen vaaroilta.
- Pelastustoimen suorituskyky on mahdollistettava kaikissa olosuhteissa, myös tilanteissa, joissa infrastruktuuri, tietoliikenne ja fyysiset rakenteet ovat uhattuina.

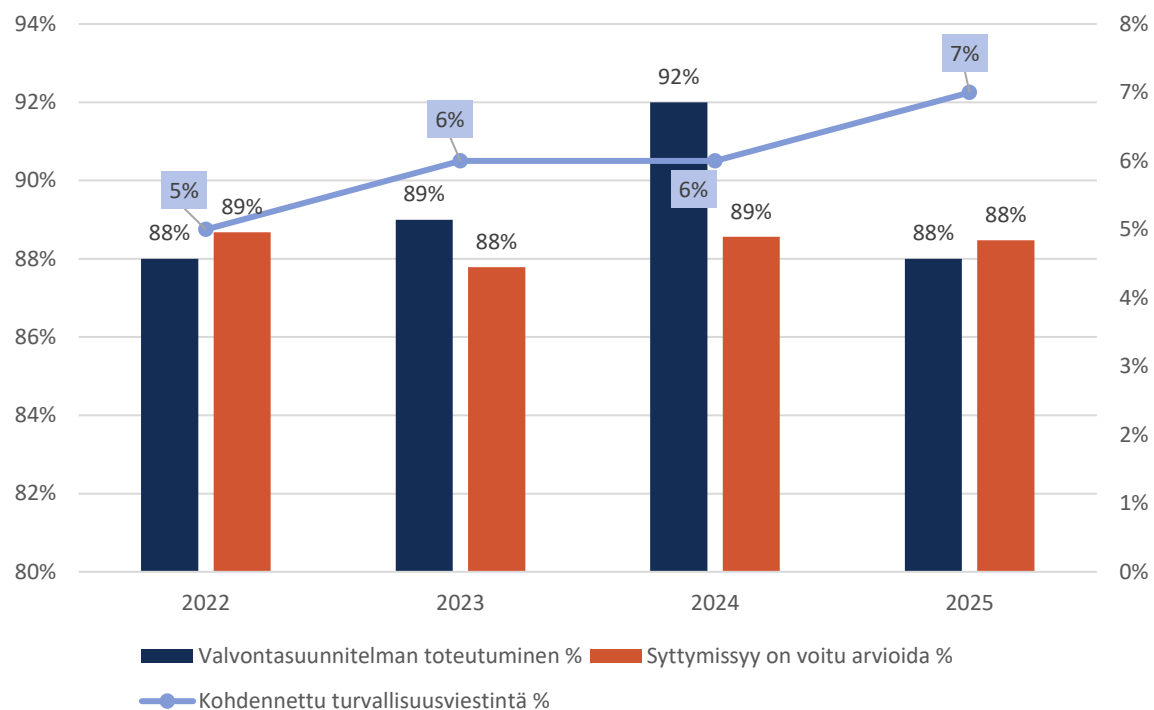

Pelastustoimen hallintorakenne

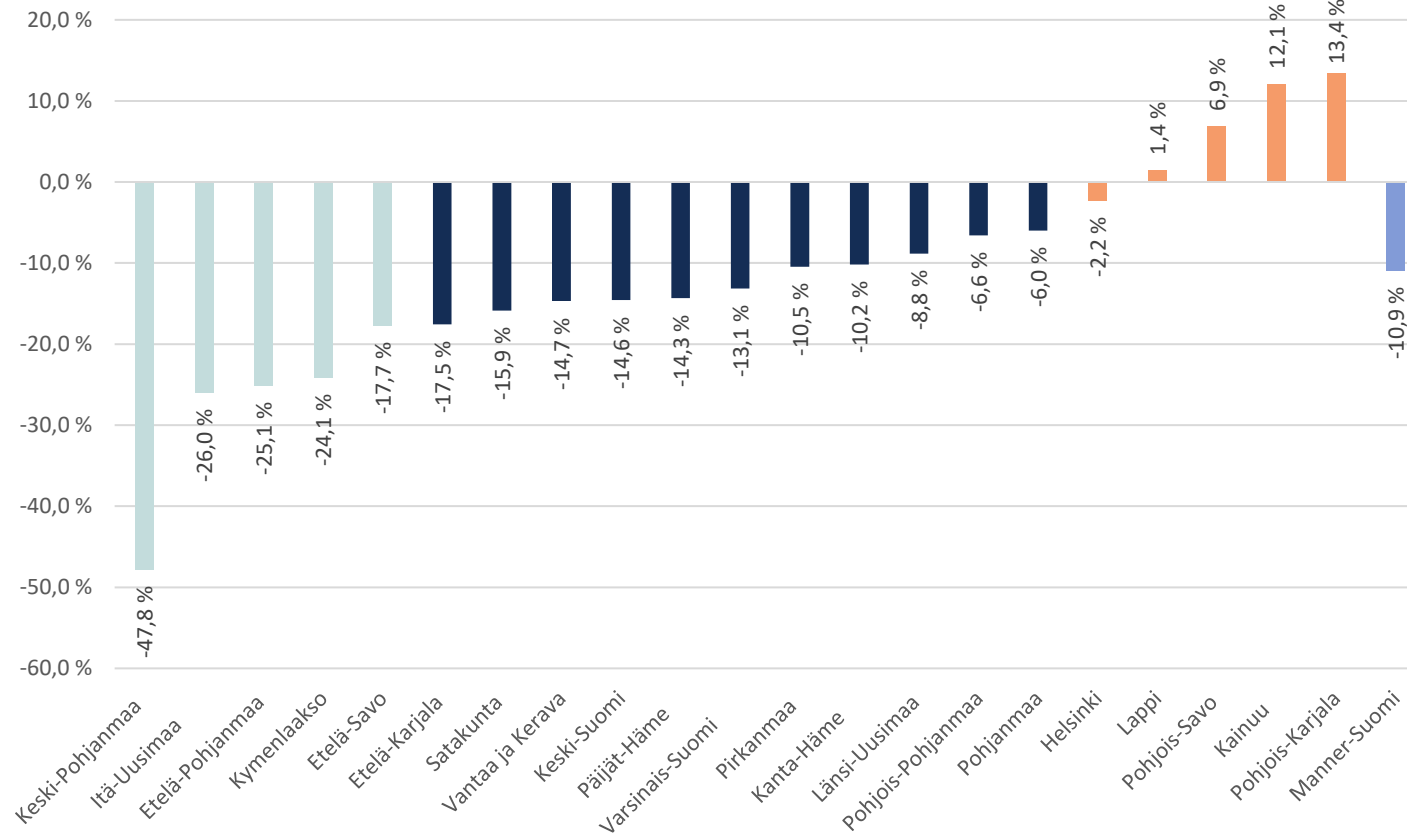
Onnettomuuksien ehkäisyn palvelut toteutuvat pääosin palvelutasopäätösten mukaisesti

- Onnettomuuksien ehkäisyn palveluiden mitoittaminen ei ole kaikilta osin riskiperusteisesti riittävää.
- Valvontakäyntejä ja turvallisuusviestintää on vähennetty eikä toiminnan suunnitteluun ja osaamisen kehittämiseen ole pystytty panostamaan riittävästi.
- Valvontasuunnitelmat ovat toteutuneet keskimäärin 88 % vuonna 2025.
- Kohdennetun turvallisuusviestinnän kattavuus on parantunut ja on vuonna 2025 ollut noin 7 %.
- Palontutkinnalla on selvitetty noin 88 % tulipalojen syttymissyistä.

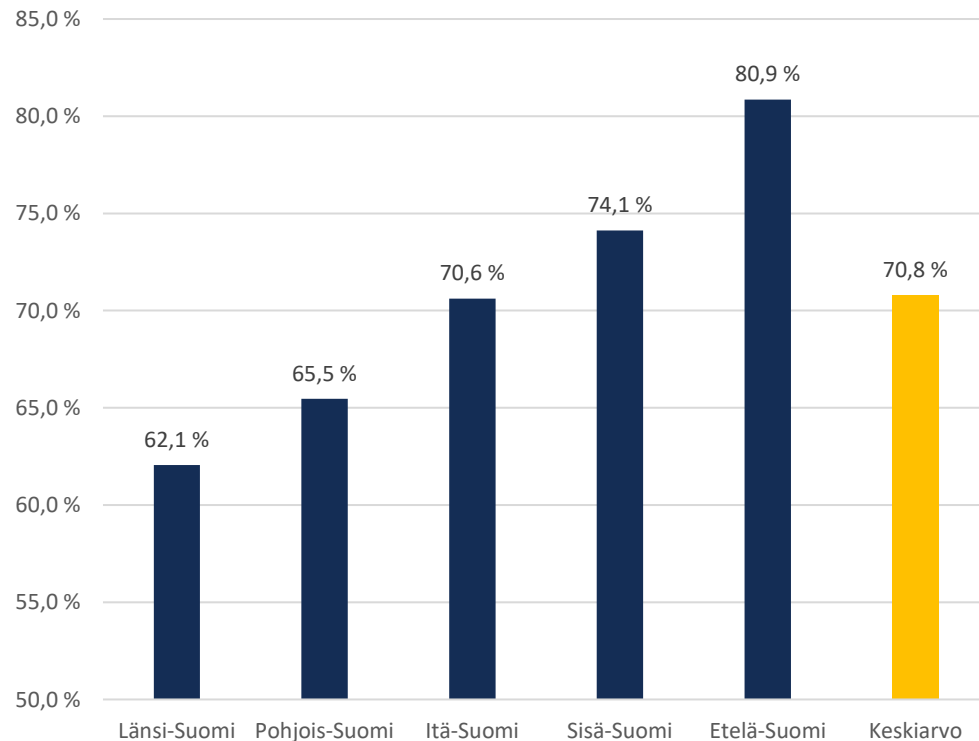
Tulipalojen määrän muutos

- Tulipalojen määrä suhteessa asukasmäärään on laskenut vuosittain. Tulipalojen kokonaismäärä on laskenut noin 11 % vuoden 2018-2022 keskimääräisestä vertailuarvosta.
- Alueellinen vaihtelu on suurta ja määrän muutokseen vaikuttavat pelastustoimen palveluiden lisäksi myös muut toimintaympäristöön liittyvät tekijät.
- Keskimäärin onnettomuuksien ehkäisyyn on resursoitu 0,5 htv/10 000 as. ja kustannus on keskimäärin 6 €/asukas.

Pelastustoiminnan palveluiden kyky järjestää alueen toimintavalmius riskien ja uhkien mukaisesti on heikentynyt

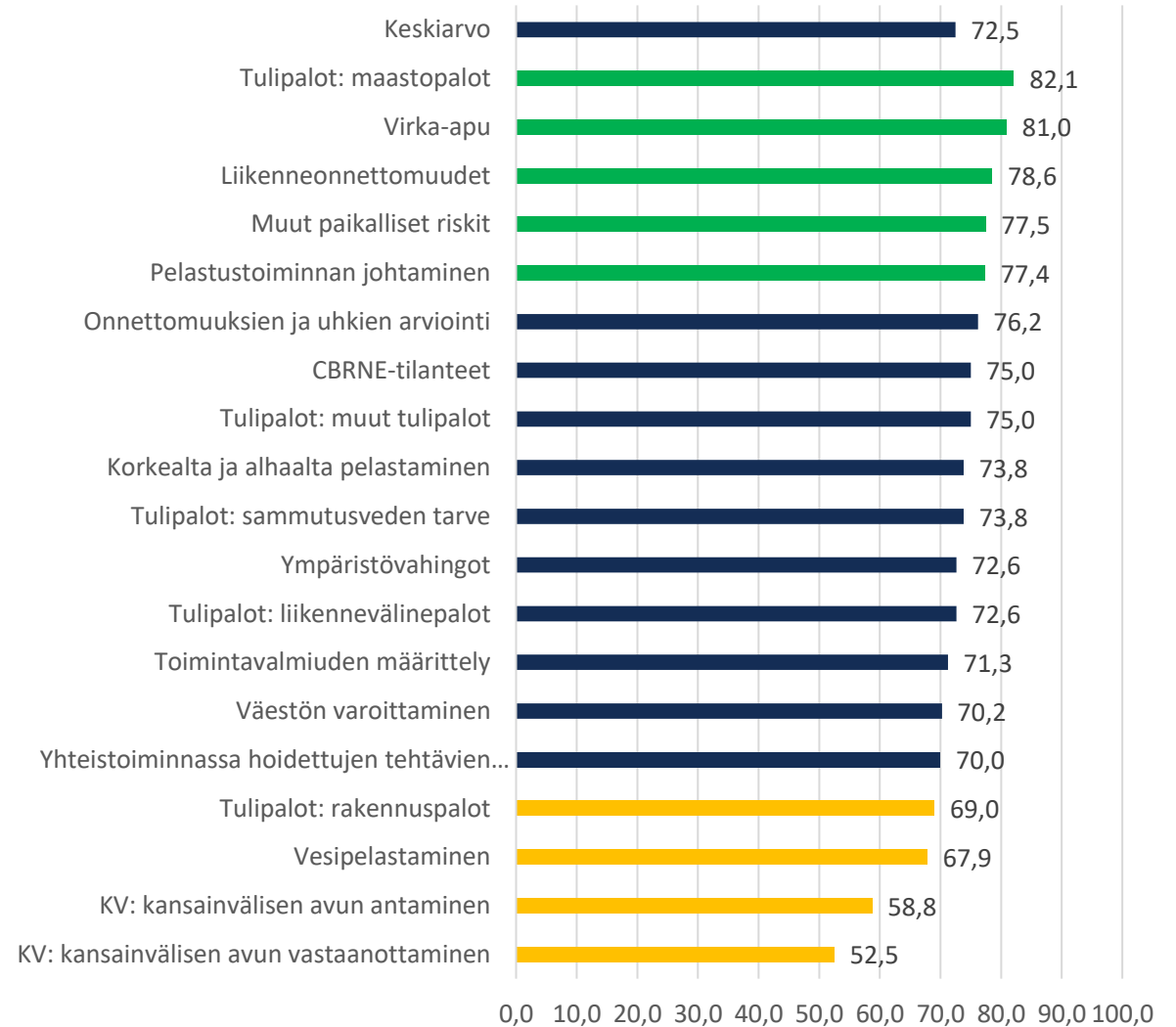
Kuva 10 YTA suorituskyvyn taso 2025 asteikolla 0-100 (100 = toteutuu hyvin).

- Toimintavalmiuden tulee olla riskejä ja uhkia vastaavalla tasolla, mutta useissa suorituskyvyissä on havaittu kehittämistarpeita.
- Eniten kehitettävää on vuonna 2025 raportoitu Länsi-Suomen alueella (62 %).
- Kattavimmin suorituskyky toteutuu Etelä-Suomen alueella (81 %).
- Huom. Raportointi on toteutettu ensimmäisen kerran ja vastaaminen ei vielä harmonisoitunut.
- Säästöt uhkaavat edelleen koulutettujen pelastajien rekrytointia
 - Pelastajien rekrytointi on hyvinvointialueiden säästöjen vuoksi ollut noin 70 % vähäisempää kuin raportoitu tarve.

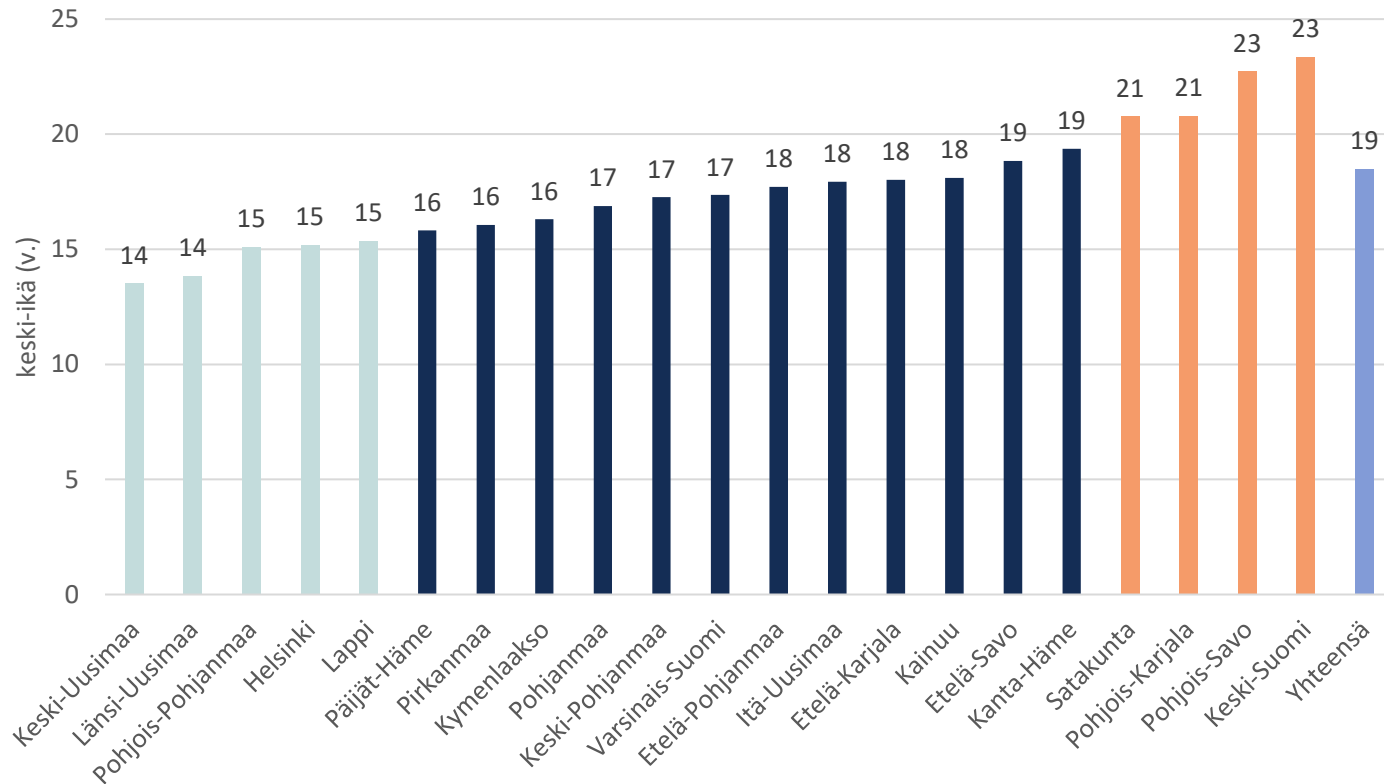

Pelastustoiminnan palvelut 2025

- Pelastustoiminnan suorituskykyä vuoden 2025 tilanteen mukaan arvioitiin hyvinvointialueiden selvityksissä palveluiden ja talouden tilasta.
- Raportoitujen vastausten perusteella eniten kehitettävää (<70 %) on **rakennuspalojen, vesipelastamisen ja kansainvälisen avun suorituskyvyissä.**
- Hyvällä tasolla (>77 %) ovat **maastopalojen, liikenneonnettomuuksien, virka-avun, paikallisten riskien ja pelastustoiminnan johtamisen suorituskyvyt.**

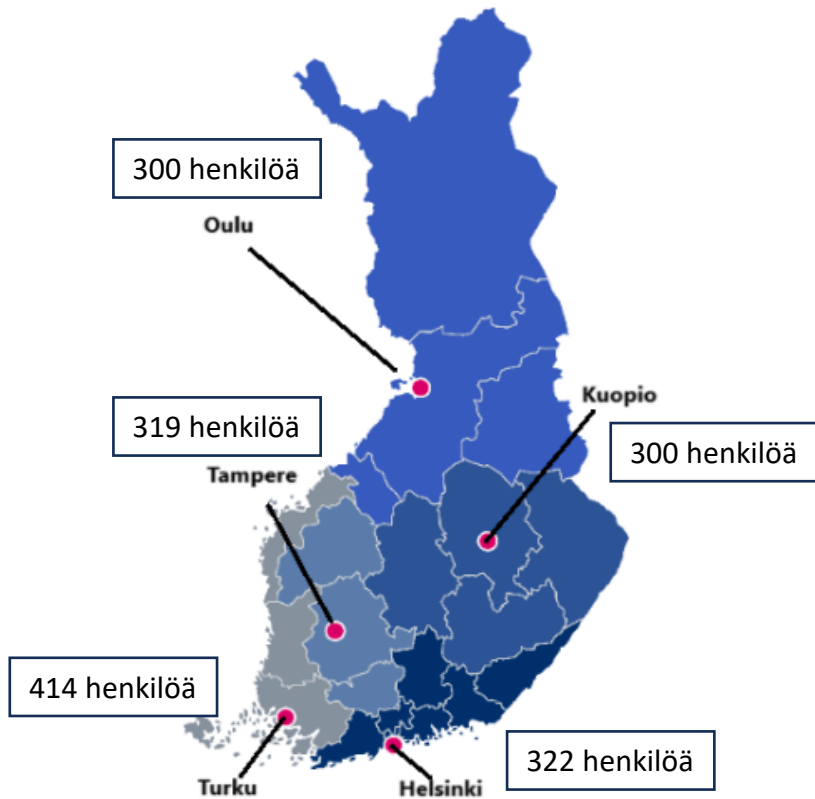
Kalusto vanhenee ja investointivelka kasvaa

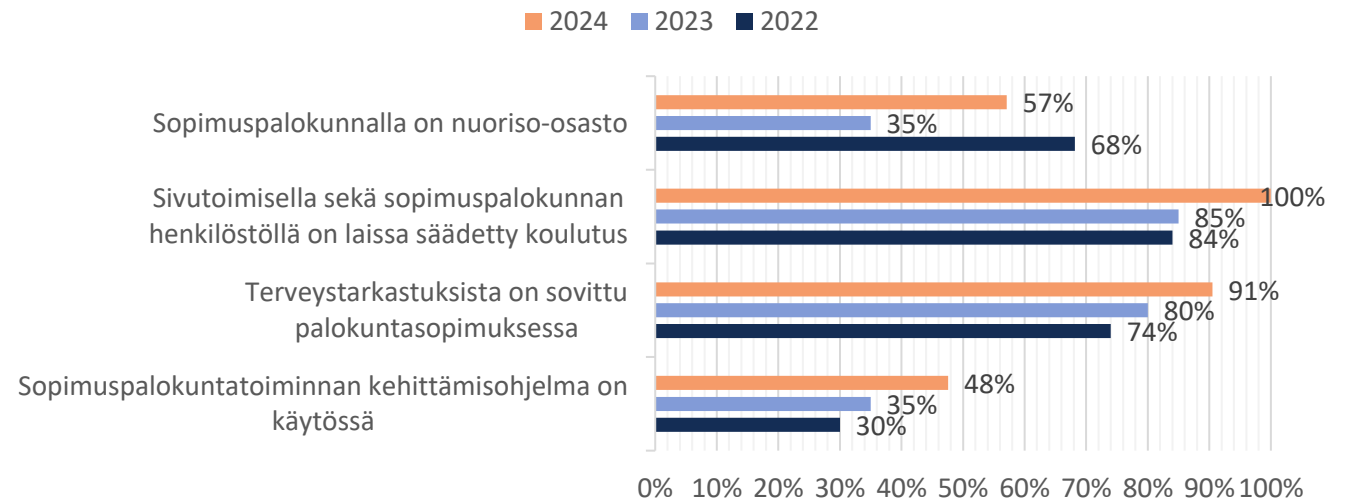
- Pelastustoimen ajoneuvokalusto on vanhenemassa. Raskas ajoneuvokalusto on keskeinen pelastustoimen suorituskyvyn osalta.
- Investointivelka kasvaa edelleen ja voi joillain alueilla vaarantaa palvelutason ylläpidon.
- Keskimääräistä vanhempaa sammutus- ja säiliöautokalusto on Itä-Suomen YT-alueella (21 v.) ja uudempaa Etelä- ja Pohjois-Suomen YT-alueella (16 v.).
- Investointierittelyssä* kuljetusvälineiden investointitason nousu vuonna 2024 10-11 % on näkynyt noin 2 % laskuna kaluston keski-ikässä samana vuonna. Investointitason laskiessa, kaluston valmiiksi korkea keski-ikä nousee.

Sivutoimimisen ja sopimushenkilöstön määrä

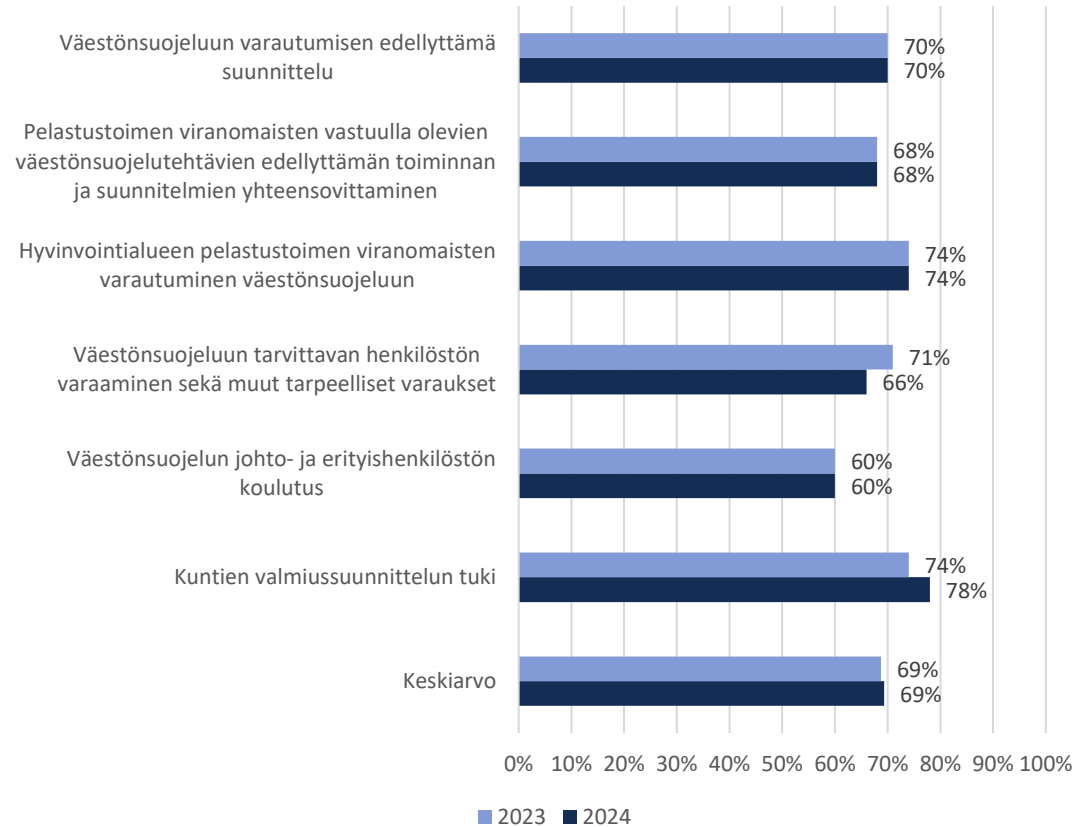

- Sopimuspalokunnilla ja sivutoimisella henkilöstöllä on tärkeä tehtävä pelastustoimen palvelujärjestelmässä.
- Elinvoimaisuutta tuetaan sopimalla valtakunnallisesti yhtenäisistä kehittämisrakenteista, toimeenpanemalla alueelliset sopimuspalokuntatoiminnan kehittämisohjelmat sekä taloudellisia edellytyksiä selvittämällä ja arvioimalla.
- Hyvinvointialueiden säästötoimet vaikuttavat suoraan myös sopimuspalokuntien elinvoimaisuuteen.

Kuva: Kyllä –vastausten osuus % 2022-2024

Väestönsuojeluun varautumisen palvelut 2023-2024

- Väestönsuojeluun varautumisen palveluiden toteutumisen aste on vuoden 2024 tietojen perusteella ollut keskimäärin noin 69 % (0-100 %).
 - Kattavammin määritellyistä tehtäväkokonaisuuksista on toteutunut **kuntien valmiussuunnittelun tukeminen (78 %)** sekä viranomaisten varautuminen väestönsuojeluun (74 %).
 - Eniten kehitettävää on ollut **johto- ja erityishenkilöstön koulutuksessa (60 %)**.
- Hyvinvointialueista vain 33 % on ilmoittanut riittävät henkilöstöresurssit palveluiden toteuttamiseen.
 - Taloustilanne ei ole mahdollistanut resurssien lisäämistä vaaditulle tasolle.
- Materiaalisen varautumisen vajeen korjaaminen vaatisi kertahankintana noin 300 M€ sekä tason ylläpito 15–20 M€.

Turvallisuusympäristön väestökehityksen vaikutuksia pelastustoimen ja siviilivalmiuden palveluihin

Pelastusylijohtaja Kimmo Kohvakka 11.6.2026
Parlamentaarinen hyvinvointialueiden tulevaisuustyön
työryhmä

kello 3.49 Sisäministeriön pelastusviranomainen antoi vaaratiedotteen. Tiedote koski mahdollista droonihavaintoa ilmassa Uudenmaan alueella. Vaaratiedote annettiin median ja 112-sovelluksen kautta.

Droonivaara ohi Uudellamaalla – tämä tilanteesta tiedetään

HUOMENTA SUOMI

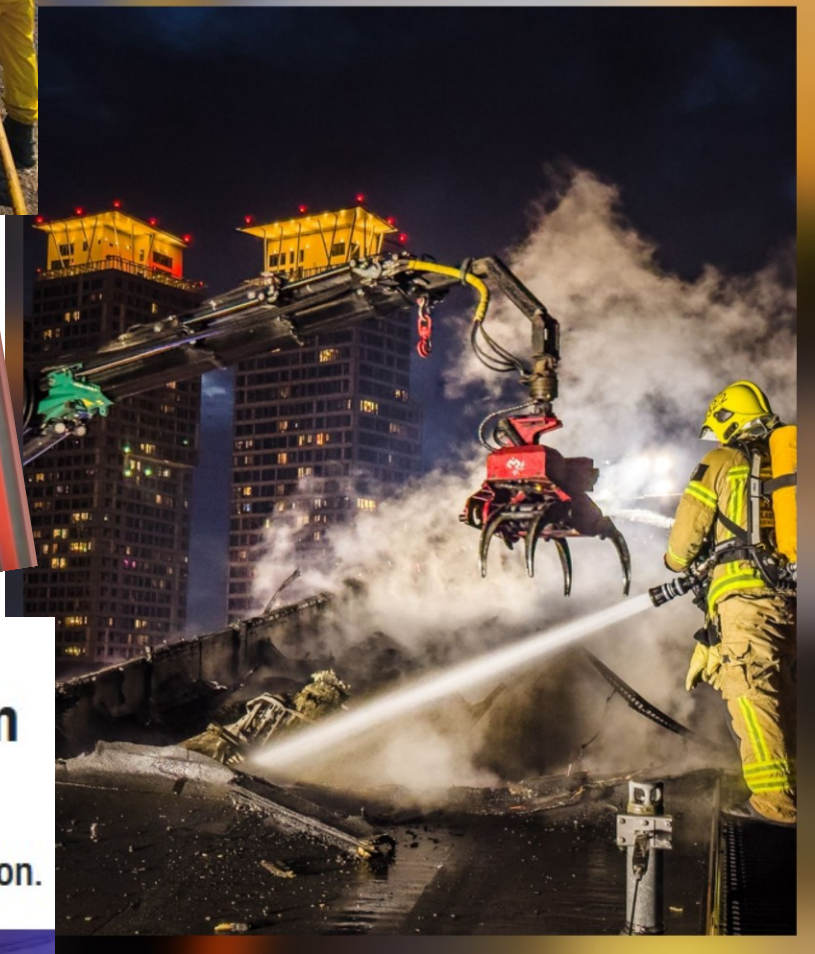

UUSIMAA

venäläinen drooni osui kerrostaloon Romaniassa – Tämä tiedetään nyt

Kaksi loukkaantui, kun drooni törmäsi kerrostalon kattoon.

Turvallisuusympäristö edellyttää nopeaa panostamista pelastustoimintaan ja väestönsuojeluun varautumiseen

1. Kehittämisen **painopiste väestönsuojelussa** ja -varoittamisessa, varautumisessa ja viestinnässä (ml. omatoiminen varautuminen).
2. Ukrainassa pelastustoimen tehtävien määrä on noussut merkittävästi hyökkäyssodan myötä*
 - Pelastustoimi joutuu vastaamaan täysin **uudenlaisiin ja vaativiin tehtävätyyppeihin** erittäin haastavissa toimintaympäristöissä.
3. **Merellisten ympäristövahinkojen riskien kasvaminen.**
4. **Ilmatilan muutoksien** ja miehittämättömien ilma-aluksien vaikutukset pelastustoimen omien droonien käyttöön pelastustoiminnassa ja tilannekuvan muodostamiseen raja-alueilla.
5. Pelastustoimen **tila- ja tietoturvan ja suojauksen korostuminen.**
6. Viranomaisten välinen **yhteistyö laajentunut** ja syventynyt sisäisen turvallisuuden ja alueellisten viranomaisten kesken.

Pelastustoimen lisämääräraha 2025 – 2031:

Esityskokonaisuus	Toimenpide	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Väestönsuojelun kehittäminen	Väestönsuojien alueellinen kohdentumisen avustaminen	15 300 000			9 820 000			
		Käyttöaika 2025-2027			Käyttöaika 2028-2030			
	Pelastustoimen valtakunnallisten CBRNE-kyvykkyyksien kehittäminen	4 000 000			2 000 000			
		Käyttöaika 2025-2027			Käyttöaika 2028-2030			
						1 000 000		
					Käyttöaika 2029-2031			
Pelastustoimen väestönsuojelutehtävien kriittisten materiaalien hankinta		1 700 000			750 000			
		Käyttöaika 2025-2027			Käyttöaika 2028-2030			
						550 000		
					Käyttöaika 2029-2031			
Vaaratiedottamisen ja väestön varoittamisen kehittäminen	Tekstiviestipohjainen vaaratiedotejärjestelmä	4 700 000						
		Käyttöaika 2025-2026						
	Mobiilisovelluksen kehittäminen	500 000						
		Käyttöaika 2025-2026						
	Viestintäkampanjan 112-Suomi sovelluksesta	500 000						
		Käyttöaika 2025-2026						
	Selvitys kiinteän väestöhälytintjärjestelmän valtakunnallisesta ratkaisusta	300 000						
		Käyttöaika 2025-2026						
Öljyntorjunta-valmiuden tehostaminen	10 kpl uusiutuvia polttonesteitä keräämään kykenevää keräintä	2 500 000						
	Käyttöaika 2025-2026							

Vaikutuksia palveluihin

Onnettomuuksien ehkäisyn fokus väestön muutoksessa ja uusien toimintamallien kehittämisessä

- Kansalaisten lisääntynyt kiinnostus turvallisuuteen ja omatoimiseen varautumiseen.
- Turvattomuuden tunteen kasvu.
- Väestön muutos lisää ennakoivan turvallisuustyön tarvetta.
- Väestön monimuotoisuus edellyttää uutta osaamista.
- Haavoittuvien ryhmien muutos.
- Paikallisyhteisöjen merkityksen kasvu.

Pelastustoiminnan fokus häiriö- ja poikkeusolojen suorituskyvyissä

- Kiireellisten tehtävien vaste on hyvällä tasolla kaikilla YT-alueilla, mikä luo pohjan toiminnalle häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.
- Suorituskykyjen ja materiaalien päivittäminen ja uusien suorituskykyjen kehittäminen nopealla aikajänteellä.
- Tehtävämäärien kasvu tulevaisuudessa.
- Puutteet erityissuorituskyvyissä erityisesti harva-alueilla.
- Sopimuspalokuntatoiminnan tulevaisuus epävarma: vaikutukset merkittäviä.

Väestönsuojeluun varautumisen fokus on lakisääteisten velvoitteiden kuntoon laittamisessa

- Turvallisuusympäristön muutos on vahvistanut väestönsuojeluun varautumisen myönteistä kehitystä ja yleistä kiinnostusta toimintaan.
- Väestönsuojeluun varautumisessa on puutteita kaikilla hyvinvointialueilla ja valtakunnallisesti.
- Alueelliset erot haastavat valtakunnallista varautumista.
- Väestöryhmien erot omatoimisessa varautumisessa.
- Väestön muutosten vaikutukset erityisesti raja-alueella: turvallisuustyhjiöiden riski.

Sisäministeriö

Inrikesministeriet

Kirkkokatu 12, Helsinki
PL 26, 00023 Valtioneuvosto
Vaihde 0295 480 171
www.intermin.fi